

Helsingin seurakuntayhtymä
Yhteinen kirkkoneuvosto
Kolmas linja 22
00530 HELSINKI

30.8.2021

RAPORTTI PROJEKTIVAROILLA RAHOITETTAVIEN YHTEISTYÖHANKKEIDEN ETENEMISESTÄ 2020

Suomen Pipliaseura kiittää hyvästä ja suunnitelmallisesta yhteistyöstä Helsingin seurakuntayhtymän kanssa. Pipliaseuran projektien, joille myönnettiin 90 000 euroa, on todettu vuoden 2020 hakemuksen yhteydessä täyttävän Helsingin seurakuntayhtymän esittämät toiveet. Pipliaseuralle myönnettiin myös kohdentamattomana avustuksena 178 820 euroa.

Keräystoiminnan tuotto ja seurakunnilta saatu tuki käytetään kansainväliseen toimintaan ja siihen liittyviin tukitoimiin. Raamatun kustantamista Suomessa toteutetaan omana itsenäisenä liiketoimintanaan, johon ei kohdisteta keräysvaroja.

Koronavuosi 2020 oli Suomen Pipliaseuran toiminnan kannalta haastava. Merkittävimmät tulorahoituksen menetykset johtuivat kolehtituottojen romahtamisesta. Talous saatiin kuitenkin tasapainoon kulusäästöillä sekä koko henkilöstön lomautuksella keskimäärin kahdeksi viikoksi ja lomarahojen leikkauksilla paikallisella sopimuksella henkilöstön kanssa. Vuoden 2021 talousarviota valmisteltaessa oli jo tiedossa, että valtakunnallinen kirkkokolehti menetettäisiin jälleen kokoontumisrajoitusten vuoksi. Vuoden 2021 talousarvio jouduttiin valmistelemaan merkittävästi tappiollisena. Kaksi viikkoa ennen vuoden vaihdetta tuloutui merkittävä erä testamenttituotosta, jonka ansiosta vuodet 2020 ja 2021 ovat nyt kokonaisuutena tasapainossa.

Koronakausi on pakottanut arvioimaan työtapoja kuten matkustamista. On todennäköistä, että osa tehdyistä muutoksista on pysyviä. Tämä tulee näkymään matkustuskulujen pysyvänä säästönä.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Suomen Pipliaseuran toiminnassa

Suomen Pipliaseura on sitoutunut Helsingin seurakuntayhtymän kanssa 4.6.2020 allekirjoitettuun sopimukseen edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan.

Pipliaseura tekee työtä, jotta ihmiset tavoitetaan heidän omalla kielellään. Käännämme ja kustannamme Raamatun sekä herätämme mielenkiintoa Raamatun sanomaa kohtaan. Edistämme työmme kautta luku- ja kirjoitustaitoa sekä vaikutamme syrjiviin asenteisiin. Vähemmistökielille raamatunkäännös on usein ensimmäinen omakielinen kirjallinen tuote, joten työ tekee näkyväksi alkuperäiskieliä. Raamatunkäännöstyö ja lukutaitotyö

PIPLiA.voimasanoja

vahvistavat kaikkien osallistumismahdollisuuksia kirkossa ja yhteiskunnassa sukupuolesta riippumatta.

Piipiaseurojen raamatunkäännöstyötä tekevät paikalliset, koulutetut kääntäjät, jotka puhuvat käännettävää kieltä äidinkielenään. Kääntäjien työtä tukevien käännöskonsulttien yksi työn keskeinen elementti on käännösrhmän tukeminen keskeisen terminologian valinnassa. Tässä yhteydessä esiin nousevat esimerkiksi Uuden testamentin ihmekertomuksissa käytettävät ilmaisut vammaisista tai sairaista. Kääntäjiä koulutetaan arvioimaan käännöksessä käytettävän terminologian vaikutusta asenteisiin. Raamatunkäännöstyössä pyritään huomioimaan entistä paremmin neutraalien termien käyttäminen sellaisten ilmaisujen kohdalla kuten rampa, sokea tai kuuro. Neutraalius pyritään varmistamaan yhteistyössä kohdekielen puhujien parissa toimivien vammaisjärjestöjen kanssa. Tätä on erityisesti kehitetty Suomessa Uuden testamentin käännöksen, UT2020:n myötä. Näitä kokemuksia sovelletaan myös hankkeissa, joissa Suomen Piipiaseuran käännöstyön asiantuntijat ovat mukana. Suomen Piipiaseura vaikuttaa myös koko Yhtyneitten raamatuseurojen käytäntöihin.

Kun Raamattu ensin käännetään, sen kautta mahdollistuu Raamatun käyttämiseen liittyviin haasteisiin vastaaminen ottamalla näkökyvyn tai kuulon rajoitukset huomioon. Kansainvälisesti kasvava trendi on viittomakieliset käännöshankkeet. Piipiaseurojen kansainvälisellä yhteistyöjärjestöllä Yhtyneillä raamatuseuroilla (UBS) on maailmanlaajuisesti yhteensä 80 näkö- ja kuulovammaisiin kohdistuvaa hanketta. Näitä hankkeita koordinoi UBS:n omat nimetyt koordinaattorit. Kenian Piipiaseuran valmistelee Kenian ensimmäistä kokonaista viittomakielistä Uuden testamentin käännöshanketta ja on kutsunut Suomen Piipiaseuran mukaan työhön. Suomen Piipiaseura on tukenut pitkäjänteisesti näkövammaishanketta Intiassa.

Suomessa Piipiaseura julkaisi selkokielen Luukkaan evankeliumin kesäkuussa 2021. Teokselle myönnettiin Selkokeskuksen Selkotunnus. Luukkaan selkokielen käännös sekä UT2020 -käännös ovat myös näkövammaisten saavutettavissa äänikirjana, ja UT2020-käännös on saatavilla Näkövammaisten keskusliiton Luetus-palvelussa.

Yhdenvertaisuus

Suomen Piipiaseura noudattaa kaikissa asioissa yhdistyksen toimintaan sovellettavaa lainsäädäntöä, myös henkilöstöpolitiikassa. Viimeksi mainittuun liittyy myös se, ettei seura rekrytointitilanteessa kysele hakijan yksityisyyden piiriin kuuluvista asioista.

Sitoutuminen Yhteinen todistus -asiakirjan linjauksiin yhdenvertaisuudesta

Kirkkohallituksen kanssa perussopimuksen solmineena lähetysjärjestönä Suomen Piipiaseura on sitoutunut asiakirjaan *Yhteinen todistus - piispainkokouksen hyväksymä ja kirkkohallituksen päättämä lähetysten peruslinjaus*, jossa todetaan mm. seuraavaa:

Kirkon lähetystyötä toteutettaessa noudatetaan seuraavia pappisvirkaa koskevia periaatteita:

- 1) Seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöt toimivat kirkon päätöksen (1986 pappisviran avaaminen naisille) ja seurakuntien käytäntöjen mukaisesti.
- 2) Toimiessaan ulkomaisten yhteistyökirkkojen kanssa kirkon lähetysjärjestöt noudattavat niiden virkaratkaisuja eivätkä lisää jännitteitä omalla toiminnallaan.

Kokonaisvaltaiseen lähetykseen kuuluu myös oikeudenmukaisuuden, ihmisarvon, yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien puolustaminen.

Suomen Pipliaseurassa työskentelee eri sukupuolia edustavia pappeja.

Sitoutuminen Ulkoministeriön linjauksiin ja tuettaville hankkeille asetettaviin kriteereihin

Vuodesta 2008 alkaen Pipliaseura on saanut hanketukea Ulkoministeriöltä. Tukea hakiessaan ja tuen vastaanottaessaan seura on sitoutunut Ulkoministeriön hanketuen ehtoihin ja Suomen kehityspoliittiseen ohjelmaan, joihin sisältyvät myös linjaukset ihmisoikeuksista, tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta.

Suomen Pipliaseuran strategia

Suomen Pipliaseura sitoutuu myös strategiassaan ihmisoikeuksiin ja kaikkien ihmisten luovuttamattomaan ihmisarvoon. Koko asiakirja löytyy osoitteesta

<https://www.piplia.fi/suomen-pipliaseura/mika-pipliaseura-on/strategia-2019-2021/>

Pipliaseuran toimiston ja koko toimistorakennuksen tilat ovat suunniteltu saavutettavuus huomioiden.

Vuonna 2022 toteutettavassa Pipliaseuran verkkosivu-uudistuksessa otetaan huomioon verkkosivujen saavutettavuus.

YHTEISTYÖHANKKEIDEN ETENEMINEN

SAMBIAN PIPLIASEURA

Suomen Pipliaseuralla on kahdenvälinen yhteistyösopimus Sambian Pipliaseuran kanssa. Ohjelmayhteistyön lisäksi sopimus kattaa Sambian Pipliaseuran hallinnon ja toiminnan kehittämisen. Osa suunnitelluista toimenpiteistä ei toteutunut pandemian aiheuttamista matkustusrajoituksista johtuen. Tämä kehittämistyö sai alkunsa Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja **Jukka Pakarisen** ja yhteisen seurakuntatyön johtaja **Stefan Forsénin** vierailun yhteydessä Sambian Pipliaseurassa kesäkuussa 2019.

Suomen Pipliaseura tukee Sambiassa kolmea käännöshanketta. Raamatunkäännöskonsultti TT **Seppo Sipilä** toimii käännöshankkeissa asiantuntijana sekä mentoroi Sambian käännöstyön koordinaattoria **Gift Nyirendaa**, joka suorittaa tohtorin opintoja ja koulutetaan raamatunkäännöskonsultiksi. Tällä vahvistetaan paikallista osaamista ja organisaation kykyä itsenäisesti kehittää toimintaansa.

Kaikkien kolmen hankkeen keskeisin merkitys liittyy Raamatun käytettävyyteen. Perinteisten käännösten uudistaminen tai kokonaan uuden käännöksen laatiminen avaa Raamatun sanoman kielten nykyisille puhujille ja näin vahvistaa heidän kristillistä identiteettiään. Nykykielinen teksti palvelee eri kirkkojen jumalanpalvelusten ja

kristillisen opetuksen järjestämistä. On lisäksi selvää, että Raamatun tekstin päivittäminen tukee kielten kehittämistä ja vaalimista. Sambian yhteiskunnallisen muutoksen vuoksi kaikki valtakielisiä pienemmät, pääasiassa maaseudulla käytettävät kielet uhkaavat jäädä kaupungeissa käytettävien suurempien kielten jalkoihin.

Yhteistyö käännöskonsultin kanssa on toteutettu hankkeissa vuonna 2020 etäyhteyksiä käyttäen.

Kaonde

Kaonden hankkeen kohdalla Uuden testamentin käännöstyö saatiin valmiiksi vuoden 2019 syksyllä. Kaondenkielisen Uuden testamentin julkaisua juhlittiin viivästyneesti pandemiatilanteen vuoksi vasta toukokuun lopussa 2021 Pohjois-Sambiassa. Suomen Pipliaseura osallistui painatuskuluihin. Koko uudistettu kaondenkielinen Uusi testamentti on viety myös Digitaaliseen raamattukirjastoon (Digital Bible Library). Ensimmäinen kaondenkielinen UT on vuodelta 1975. Sen laativat lähetystyöntekijät, joiden kielellinen kompetenssi on sittemmin osoittautunut puutteelliseksi. Kaonden kieltä on myös kehitetty voimakkaasti koko Sambian itsenäisyyden ajan ja siksi nykynuoriso ei enää ymmärrä vanhaa käännöstä. Vaikka kielellä on erityisasema, Sambian yhteiskunnalliset muutokset uhkaavat sitä.

Nyanja

Nyanjan hankkeessa ollaan työn loppusuoralla. Koko Uusi testamentti on käännetty ja nyt tehdään viimeisiä tarkistuksia. Vuoden 2020 aikana saatiin valmiiksi synoptiset evankeliumit. Nyanjaa puhutaan laajasti sekä Sambianssa että sen naapurimaissa Malawissa, Zimbabwessa ja Mosambikissa. Sambian sisällä maaseudulla puhuttava kielenmuoto eroaa tuntuvasti pääkaupungissa Lusakassa puhuttavasta kielenmuodosta. Tämän lisäksi kielen muodot eri maiden välillä vaihtelevat nekin. Kielellä on lisäksi Malawissa virallisen kielen asema toisin kuin muissa maissa. Malawissa kielen nimenä on chichewa. Ensimmäinen nyanjankielinen koko Raamattu ilmestyi Malawissa jo 1922 ja sittemmin sen rinnalle on julkaistu useita muitakin käännöksiä. Kielen eroista ja ihmisten matalasta koulutustasosta johtuen malawilaisten julkaisujen käytettävyys Sambianssa on heikko. Useimmilla nyanjan puhujilla Sambianssa on vaikeuksia lukea ja ymmärtää Malawissa käytettävää kielen muotoa. Sambian Pipliaseuran hanke pyrkii korjaamaan tilannetta, mutta kielen erot myös maan sisällä asettavat työlle haasteita. Tavoitteena on saada teksti valmiiksi vuoden 2022 kuluessa.

Nsenga

Nsengankielisen Uuden testamentin valmistuttua 2016 Sambian Pipliaseura aloitti Vanhan testamentin käännöstyön. Nsengan hankkeen kohdalla ollaan vasta työn alussa. Vuoden 2020 aikana saatiin valmiiksi Tuomarien kirja sekä Valitusvirret. Nsenga on itäisessä Sambianssa puhuttava vähemmistökieli, jolle ei ole aiemmin käännetty Raamattua. Kielellä ei ole Sambianssa erityisasemaa, joten sitä ei virallisesti kehitetä eikä opeteta koulussa.

Helsingin seurakuntayhtymän tuki vuonna 2020 kohdistui sekä Seppo Sipilän työkuluihin että Sambian Pipliaseuran kuluihin.

NAMIBIAN PIPLIASEURA

Raamatunkäännöshankkeet kwanjaman ja ndongan kielille

Namibiassa on 2,2 miljoonaa asukasta ja 49 % väestöstä puhuu kwanjamaa tai ndongaa äidinkielenään. 55 % väestöstä on iältään alle 25-vuotiaita. Kristittyjä väestöstä on 80–90 %, joista noin puolet luterilaisia.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa paikallisten kirkkojen käyttöön ymmärrettävät ja helppokäyttöiset ndongan- ja kwanjamankieliset raamatunkäännökset.

Vuonna 2013 tehdyn tutkimuksen perusteella kwanjaman ja ndongan kielille tarvitaan nykyistä ajanmukaisemmat ja yhtenäisemmät raamatunkäännökset. Kwanjamankielisten nuorten on vaikea ymmärtää käytössä olevaa raamatunkäännöstä. Kwanjaman kieltä puhutaan sekä Namibiassa että Angolassa, ja uusi käännös tulee siten käyttöön molemmissa maissa. Ndongankielistä raamatunkäännöstä oli nuorten mielestä helpompi ymmärtää, mutta käännöstä pidettiin hajanaisena ja keskeisten termien osalta epäjohdonmukaisena.

Tutkimustulosten perusteella uudet käännökset kwanjaman ja ndongan kielillä kannattaa tehdä samanaikaisesti, jotta varmistetaan käännösten yhtenäisyys. Samanaikaisella käännöstyöllä voidaan myös saavuttaa kustannus- ja synergiaetuja.

Markuksen evankeliumi 15 erilaisella opiskeluliitteellä saatiin painoon pandemiatilanteen takia vasta alkuvuodesta 2021. Evankeliumin painosmäärä on 3000 kpl. Tuotteiden mukana jaettiin kyselylomake, jonka kautta lukijat voivat antaa kääntäjille palautetta.

Vuonna 2020 kääntäjät ovat uudelleen lukeneet jo käännettyjä tekstejä, tarkastaneet ja ratkoneet avoimia kysymyksiä Uuden testamentin kirjoissa. Käännöstyö on aloitettu myös Vanhan testamentin puolella Mooseksen kirjoista. Pandemiatilanne salli yhden käännöshankkeeseen liittyvän varainhankintatilaisuuden järjestämisen lokakuussa 2020. Myös uusi versio Paratext-käännösohjelmasta auttoi käännöstyön tekemistä.

Matkustusrajoitusten vuoksi Yhtyneiden Raamattuseurojen käännöskonsultit **Gerrit van Steenbergen** ja **Riikka Halme-Berneking** eivät ole helmikuun 2020 jälkeen voineet matkustaa Namibiaan, mutta hankkeen namibialainen johtaja ja eksegeetti TT **Martin Ngodji** koordinoi kääntäjien työtä ja oli säännöllisesti yhteydessä konsultteihin. Yhteistyö toteutettiin etäyhteyksiä käyttäen.

Käännöskonsultti Gerrit van Steenbergen jäi eläkkeelle vuoden 2020 lopulla. Vuoden 2021 alusta Suomen Pipliaseuran käännöskonsultti **Chris Pekka Wilde** aloitti hankkeen konsulttina.

Helsingin seurakuntayhtymän tuki vuonna 2020 kohdistui Namibian Pipliaseuran hankekuluihin. Arvioitu valmistumisaika on 2027.

TANSANIAN PIPLIASEURA

Vähemmistökielten raamatunkäännöstyö

Tansaniassa neljään eri kieliryhmään kuuluvat kirkot ovat pyytäneet Tansanian Pipliaseuralta uusia raamatunkäännöksiä. Näihin kieliryhmiin kuuluvat mm. asun ja njamwezin puhujat. Aiemmin näillä kielillä käännetyt Uudet testamentit on julkaistu 1950-luvulla ja ovat kieleltään vanhentuneita. Pipliaseuran tekemän taustakartoituksen jälkeen, työ käynnistettiin asun ja njamwezin parissa. Kirkkojen valitsemien kääntäjien ja käännösten kommentointiryhmän koulutus on aloitettu. Käännöstyön asiantuntija FT Chris Pekka Wilde toimii kääntäjien kouluttajana ja käännösten konsulttina eli lopullisena tarkastajana. Yhteydenpito Tansanian Pipliaseuran käännöstyön asiantuntijaan ja käännösryhmiin tapahtuu toistaiseksi koronaepidemian vuoksi etäyhteyksien varassa.

Tansanian 58,5 miljoonaisesta väestöstä lukutaitoisia on keskimäärin 77,9 prosenttia. Miesten lukutaitoisuus on korkeammalla tasolla kuin naisten. Koulukielenä ovat swahili ja englanti, ylempillä asteilla pääosin englanti. Yleensä kielivähemmistöjen keskuudessa lukutaidottomuus on suurempaa kuin valtakielen puhujien parissa. Käännöstyön edetessä tavoitteena on tuottaa myös alkeislukutaitomateriaalia heikkolukutaitoisille, jotka haluavat oppia lukemaan omakielistä Raamattuaan. Uusi raamatunkäännös tukee lukutaitoa, vähemmistökielten ja kulttuurien kehittymistä ja säilymistä.

Asu

Asun kielen puhujia on noin 530 000. Uusi testamentti asun kielelle valmistui 1967, mutta hanke ei silloin edennyt Vanhan testamentin kääntämiseen. Tansanian Pipliaseura on käynnistänyt Vanhan testamentin käännöshankkeen, jonka yhteydessä uudistetaan myös Uuden testamentin käännös. Käännöstyöllä on merkitys kirkon kasvuun, mutta myös kielen ja kulttuuriperinnön säilymiseen. Hankkeen on arvioitu valmistuvan vuonna 2029. Erillisen lukutaitohankkeen mahdollisuutta ja tarvetta selvitetään.

Vuonna 2020 hanketta valmisteltiin kirkkojen ja kyläyhteisöjen johtajien tapaamisella. Myös käännöstyöryhmän neljä kääntäjää valittiin samoin käännöksen kieltä kommentoiva ryhmä. Kaikki kääntäjät ovat luterilaisia pappeja. Kääntäjille hankittiin tietokoneet ja muut tekniset välineet. Vuonna 2020 Covid-19 pandemia vaikeutti suuresti käännöstyön käynnistymistä. Kuitenkin käännöstyön asiantuntija Chris Pekka Wilde opetti kääntäjille Paratext-käännösohjelman käyttöä, käännöstyön periaatteita sekä käännösprojektiin liittyviä käytänteitä. Vuoden 2020 aikana valmistui raakakäännös seuraavista teksteistä: Ruut, Joonan, 1. Samuelin kirja ja 1 Aikakirja. Myös Joonan, 2. Samuelin kirjan, 1. Kuninkaiden kirjan ja 2. Aikakirjan kääntäminen alkoi. Tekstiluoennokset Joonan ja Ruutin kirjoista etenivät syys-lokakuussa tarkistus- ja kommentointiryhmälle. Tavoitteena on tehdä Joonan ja Ruutin kirjoista koepainokset laajemman lukijakunnan kommentoitaviksi.

Njamwezi

Uusi testamentti njamwezin kielellä valmistui vuonna 1951, eikä hanke silloin edennyt Vanhaan testamenttiin. Tansanian Pipliaseura on tarttunut tarpeeseen kääntää ensin Vanha testamentti ja samalla uudistaa Uuden testamentin käännös. Njamwezin puhujia

on 1 470 000. Hankkeen on arvioitu päättyvän vuonna 2029. Erillisen lukutaitohankkeen mahdollisuutta ja tarvetta selvitetään.

Vuonna 2020 hanketta valmisteltiin kirkkojen ja kyläyhteisöjen johtajien tapaamisella. Myös käännöstyöryhmän neljä kääntäjää valittiin samoin käännöksen kieltä kommentoiva ryhmä. Kääntäjille järjestettiin työtila, hankittiin tietokoneet ja muut tekniset välineet sekä opetettiin Paratext-käännösohjelman käyttöä. Vuonna 2020 Covid-19 pandemia vaikeutti suuresti käännöstyön käynnistymistä. Kuitenkin Käännöstyön asiantuntija Chris Pekka Wilde koulutti kääntäjiä. Joonan, Ruutin, I. Samuelin kirjan, I. Aikakirjan, I. Kuninkaiden kirjan ja Joosuan kääntäminen alkoi. Tekstiluoennokset Joonan ja Ruutin kirjoista etenivät syys-lokakuussa tarkistus- ja kommentointiryhmälle. Kun Ruutin ja Joonan tekstien ortografiset ongelmat on saatu selvitettyä, tavoitteena on tehdä näistä kirjoista ensimmäiset koepainokset laajemman lukijakunnan kommentoitaviksi. Kommentoinnin jälkeen käännöskonsultti tarkistaa tekstit.

Helsingin seurakuntayhtymän tuki vuonna 2020 kohdistui Tansanian Pipliaseuran edellä mainittujen käännöshankkeiden hankekuluihin sekä Chris Pekka Wilden työkuluihin.

LUKUTAITOA NAISILLE AFRIKASSA -OHJELMA

Suomen Pipliaseura on aloittanut vuonna 2017 uuden laajan lukutaito-ohjelman Itä-Afrikassa. Ohjelmassa on mukana 13 vähemmistökieltä ja viisi maata: Etiopia, Kenia, Malawi, Tansania ja Namibia.

Työtä koordinoivat paikalliset pipliaseurat yhteistyökumppaneinaan kirkot ja paikallishallinto. Yhteistyössä SIL Internationalin kanssa koulutetaan 800 opettajaa, jotka puhuvat vähemmistökieltä äidinkielenään.

Tavoitteena on, että vuoteen 2024 mennessä 20 000 naista oppii lukemaan ohjelman lukutaitokursseilla. Opettelu aloitetaan alkeista ja edetään harjoittelemalla lukemista tutuista asioista. Sitten luodaan yhdessä lukutaitomateriaaleja eri aiheista, jolloin on mahdollisuus oppia uusia asioita lukutaidon avulla ja samalla harjaannuttaa lukutaitoa.

Lukutaitohankkeen materiaalia tarkastettiin vuonna 2019 paikallisen gender-konsultin johdolla. Gender-näkökulma haastaa tarkastelemaan sitä, miten oppikirjojen tarinoissa kuvataan sukupuolirooleja. Lukutaitomateriaalien kuvitusta on päivitetty tältä pohjalta ja varmistettu, että oppikirjoissa esiintyvät naiset tarjoavat motivoivia esikuvia lukemaan opetteleville naisille.

Lisälukutaitomateriaalien teemat valitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Ohjelman toinen tavoite on lisätä Etiopian, Kenian, Malawin, Tansanian ja Namibian Pipliaseurojen lukutaitokapasiteettia. Seurojen henkilökuntaa koulutetaan niin, että ne pystyvät itsenäisesti toteuttamaan laajoja vähemmistökielille suunnattuja lukutaito-ohjelmia vuoden 2024 jälkeen.

Lukutaito ja vammaisuus

Ali amalisisye majiganyo gakwe,
Jemusi wapatile masengo gapenani
m'nope.

Lukutaitoluokat ovat avoimia liikuntavammaisille. Ohjelmassa varmistetaan, että luokkien kokoontumispaikoille on helppo pääsy. Sen sijaan näkö- ja kuulovammaisia ei ole pystytty sisällyttämään ohjelmaan, koska tämä vaatisi aivan erillisen lähestymistavan sekä omat lukutaitomateriaalit. Ulkoministeriö on arvioinut ja hyväksynyt valitun lähestymistavan.

Ohjelman lukutaitomateriaaleissa vammaisuusteema näkyy. Esimerkiksi Malawissa tuotettuihin yao- ja lomwe-lisälukutaitomateriaaleihin on sisällytetty kuvitettuja kertomuksia, jotka esimerkkien kautta kannustavat tukemaan vammaisten kouluttautumista ja yhdenvertaista elämää yhteisössä. Kertomukset pyrkivät viestittämään, että saadessaan yhtäläiset mahdollisuudet, vastuut ja oikeudet, kaikilla on mahdollista saavuttaa tavoitteensa.

Koronatilanteesta johtuen ohjelmaan on integroitu elementti, joka tukee epidemian hallintaa. Maaliskuun 2020 lopussa Malawin Pipliaseuran kanssa toteutetussa työpajassa kehitettiin kuvitettu juliste ja siihen liittyvä kuvitettu vihkonen, jonka sisältö perustuu WHO:n perusviesteihin siitä, kuinka välttää koronavirustartuntaa. Aineistoa käännettiin myös muille kielille ja se on myös muiden toimijoiden hyödynnettävissä.

Ulkoministeriön palaute vuodesta 2020

Vuosiraportti 2020 liitteineen on toimitettu ja tehty hankeohjeiden mukaisesti. Vuosi 2020 oli haastava johtuen COVID-19 pandemiasta ja sen aiheuttamista rajoituksista. Hankkeen osa alkuperäisistä toiminnoista koskien lukutaidon kouluttamista ei pystytty suorittamaan loppuun johtuen pandemian aiheuttamista rajoituksista kohdemaassa ja matkustusrajoituksista. Vuoden 2020 alussa, ennen pandemian rajoituksia, järjestö onnistui toteuttamaan osan suunnitelluista koulutuksista erinomaisesti. Järjestö reagoi pandemian aiheuttamiin haasteisiin nopeasti ja asiantuntevasti suunnitellen vuodelle 2020 hankkeen muita hankkeen alan toimintoja (plan B) kuten olemassa olleiden lukutaitomateriaalien tarkistukset ja uusien ajantasaisten materiaalien kirjoittamiset ja julkaisut. Järjestö onnistui tässä työssään esimerkiksi saavuttaen toiminnalle asetetut tulokset. Ministeriö kiittää järjestöä hyvästä ja ajantasaisesta yhteydenpidosta haastavassa tilanteessa vuoden 2020 aikana ja huomioi järjestön nopean reagoinnin vaihtoehtoiselle hankkeen toiminnalle ja työn toteutumiselle erinomaisena esimerkkinä pandemian aikana. Lisäksi kiitämme järjestöä erittäin tarkasta tilintarkastuksesta myös kohdemaassa.

Vuonna 2020 saavutettiin Lukutaitoa naisille Afrikassa -ohjelmassa seuraavia tuloksia

Kun pandemia alkoi rajoittaa eri hankkeiden toteuttamista maaliskuussa 2020, suunnitelmiin tehtiin muutoksia. Lukutaitoluokkia oli mahdollista toteuttaa Keniassa ja Tansaniassa. Etiopiassa, Malawissa ja Namibiassa pääpaino siirtyi materiaalin

tuotantoon. Kumppanien kapasiteetin kasvattamiseen liittyvää koulutusta ryhdyttiin järjestämään internetin välityksellä. Lukutaitoa naisille Afrikassa ohjelman kansalliset lukutaitokoordinaattorit jatkoivat kieli- ja lukutaitotyön perusteisiin valmentavaa iDelta -koulutusta internetin välityksellä, sillä Ugandassa pidettävää koulutusta ei voitu fyysisesti järjestää.

Suomen Pipliaseuran lukutaitotyön asiantuntija **Ari Vitikainen** valmistui sertifioiduksi Bloom -kouluttajaksi ja oli kehittämässä virtuaalista lukutaitomateriaalintekokoulutusta yhteistyössä Yhtyneitten Raamattuseurojen ja SIL Internationalin kanssa. Vuonna 2020 järjestettiin kaksi virtuaalista Bloom -koulutusta Aasian ja Afrikan pipliaseuroille. Lukutaitoa naisille Afrikassa materiaalien laadunvalvontaa keskitettiin Suomen Pipliaseuraan lukutaitotyön asiantuntija Ari Vitikaiselle. Kuuden kielen aapisten, opettajan oppaiden ja aakkosjulisteiden taittoa ja ulkomuotoa kehitettiin ja yhdenmukaistettiin vuoden aikana ja materiaalit saatettiin painokuntoon.

ETIOPIA

Budjettivajeesta johtuen uusien lukutaitoluokkien aloitusta siirrettiin vuodelle 2021. Kaksi Etiopian Pipliaseuran työntekijää osallistui virtuaaliseen Bloom -lukutaitomateriaalintekokoulutukseen 23.-27.11.2020. Xamtanankieliseen aapiseen tehtiin korjauksia ja se taitettiin kokonaisuudessaan uudelleen ja se saatettiin painokuntoon.

KENIA

Vuonna 2019 alkaneet 20 turkanankieliset lukutaitoluokat saatiin päätökseen ja testattua tammikuussa 2020. Oppilaita oli 514 ja heistä 66% läpäisi testin. (naisia 383, miehiä 131)

KAG Soweto -kirkossa 6. helmikuuta järjestettyyn valmistumisseremoniaan osallistui yli 300 ihmistä. Opettajien ja oppilaiden lisäksi paikalla oli kirkon johtajia ja opetusviranomaisia.

Vuoden 2020 kesäkuussa paikalliset opetusviranomaiset antoivat luvan 20 Turkana -lukutaitoluokan aloittamiseen. Luokkia ohjasi 40 opettajaa ja niissä oli yhteensä 514 oppilasta.

Lukutaitoluokissa oli maskeja ja saippuaa saatavilla ja niissä huolehdittiin turvaväleistä.

Puoli tuntia ennen lukutaitoluokkien alkua oppilaat kokoontuvat kuuntelemaan ääniraamattua.

Kansallinen lukutaitokoordinaattori ja lukutaito-ohjaaja tekivät lukutaitoluokkiin monitorointimatkan. Raportista kävi ilmi, että opettajat pärjäsivät hyvin saamallaan koulutuksella.

Kaksi Kenian Pipliaseuran työntekijää osallistui virtuaaliseen Bloom -lukutaitomateriaalintekokoulutukseen 23.-27.11.2020.

MALAWI

Ensimmäinen Lomwe-kielen opettajankoulutus pidettiin 15.-17.3.2020 Phalombessa. Koulutusta johtanut SIL Internationalin konsultti joutui lähtemään koronan takia ensimmäisen viikon jälkeen, mutta kansallinen lukutaitokoordinaattori piti koulutuksen loppuun tiimensä kanssa. Koulutuksessa oli 20 osallistujaa joista 17 oli naisia.

Jaonkielisille opettajille järjestettiin koulutus 30.3.2020 Mangochissa kansallisen lukutaitokoordinaattorin johdolla. SIL Internationalin asiantuntija antoi tukea sähköpostitse. Koulutuksessa oli 34 osallistujaa joista 29 oli naisia. Koulutus jouduttiin keskeyttämään uusien koronarajoitusten vuoksi. Koulutus siirtyy keväälle 2021.

Suomen Pipliaseuran **Richard Brewis**, Ari Vitikainen ja Malawin kansallinen lukutaitokoordinaattori **Patrick Gondwe** tekivät uuden suunnitelman, jonka ulkoministeriö hyväksyi elokuussa. Suunnitelma keskittyi lukutaitotyöntekijöiden kapasiteetin kasvattamiseen ja lukutaitomateriaalin tuotantoon.

Uusi suunnitelma piti sisällään kolme lukutaitomateriaalityöpajaa, jotka kaikki toteutettiin Patrick Gondwen johdolla. Ari Vitikainen koulutti Patrick Gondwea Zoomin välityksellä Bloom -ohjelman käyttöön materiaalin tuotannossa ja lukutaitomateriaalien valmistamisessa eri vaikeustasoille.

Jaonkielisen lisälukutaitomateriaalin arviointi- ja revisiotyöpajassa 21.9-2.10.2020 käytiin läpi 58 aiemmin kirjoitettua jaon kielistä tarinaa. Niihin tehtiin korjauksia gender-konsultin raportin sekä kielellisistä seikoista ja oikeinkirjoituksesta saadun palautteen pohjalta. tarinat koottiin kolmeksi kirjaseksi.

Jaonkielisessä lisälukutaitomateriaalityöpajassa 19.-30.10.2020 tuotettiin uusia kuvitettuja jaonkielisiä kertomuksia. Kertomukset tehtiin kolmelle eri vaikeustasolle ja koottiin kolmeksi kirjaksi. Kirjoissa on kertomuksia yhteensä 61 ja sivuja 115.

Lomwenkielisessä lisälukutaitomateriaalityöpajassa 16.-27.11.2020 tuotettiin uusia kuvitettuja lomwenkielisiä kertomuksia. Kertomukset tehtiin kolmelle eri vaikeustasolle ja koottiin kolmeksi kirjaksi. Kirjoissa on kertomuksia yhteensä 51 ja sivuja 141.

Paikallinen gender-konsultti osallistui osa-aikaisesti kuhunkin työpajaan pitäen alustuksen ja antamalla palautetta ja korjaussuosituksia valmisteilla oleviin materiaaleihin.

Kaikki em. materiaalit valmistuivat painokuntoon vuonna 2020.

Kaksi Malawin Pipliaseuran työntekijää osallistui virtuaaliseen Bloom -lukutaitomateriaalintekokoulutukseen 23.-27.11.2020.

NAMIBIA

Dhimbankieliset lukutaitomateriaalit viimeisteltiin painokuntoon vuoden 2020 aikana. Materiaalien painattaminen, opettajankoulutus ja ensimmäiset lukutaitoluokat on suunniteltu vuodelle 2021. Dhimbankielisiä lukutaitoluokkia on tarkoitus järjestää myös Angolan puolella. Neuvottelemme Suomen lähetysseuran kanssa yhteistyöstä Angolan puolella.

TANSANIA

Vuonna 2019 alkaneet kagulunkieliset lukutaitoluokat saatiin päätökseen helmikuussa 2020. Ensimmäinen valmistumisseremonia järjestettiin Gairossa 13. maaliskuuta. 69 oppilasta läpäisi lukutaito-opintonsa. Toinen valmistumisseremonia järjestettiin koronarajoitusten vuoksi vasta 10. syyskuuta Magubikessa. 317 oppilasta läpäisi lukutaito-opintonsa.

Uudet lukutaitoluokat alkoivat 15. kesäkuuta. Niissä aloitti 756 uutta oppilasta (550N, 206M). Koronarajoituksista johtuen ei ollut mahdollista kouluttaa uusia opettajia uusiin lukutaitoluokkiin, joissa oli aloittamassa 216 oppilasta. Ko. opettajankoulutus ja lukutaitoluokat siirtyivät vuoteen 2021.

540:stä lukutaito-opinnot kesäkuussa aloittaneesta oppilaasta 395 sai opintonsa suoritettua (337N, 58M). Valmistumisseremonia pidetään vuonna 2021 maaliskuussa.

Kaksi Tansanian Pipliaseuran työntekijää osallistui virtuaaliseen Bloom-lukutaitomateriaalintekokoulutukseen 23.-27. marraskuuta.

	Vuonna 2017	Vuonna 2018	Vuonna 2019*	Vuonna 2020
Opiskelijoita	179	1685	2657	1054
Luokkia	10	60	119	39
Opettajia	20	118	189	78

* Lukuihin sisältyy yhteistyökumppaneiden lukutaitoluokat

Lukutaitoluokissa 65% opettajista oli naisia. Tavoite on nostaa luku 75 prosenttiin.

Lukutaitoa naisille Afrikassa -ohjelman arvioitu valmistumisaika on 2024.

Seurakuntayhtymän tukea käytettiin vuonna 2020 niihin ohjelman kuluihin, joita ulkoministeriön hanketuki ja Pipliaseuran oma hanketuki eivät kata. Ulkoministeriön hanketuki kohdistuu Malawiin. Helsingin seurakuntayhtymän tuki kohdistuu Tansaniaan Keniaan ja Namibiaan.

UBS projekti #	Hankkeen nimi	HSRKY:n tuki 2020	SPS:n kokonaisuus 2020
#101493 #101666	Tansanian Pipliaseuran raamatunkäännöshankkeet	20 000	77 000
#100082	Raamatunkäännöshankkeet kwanjaman ja ndongan kielille Namibiassa	20 000	82 000
#89517 #89515 #89514	Hallinnon kehittäminen ja raamatunkäännöstyön konsulttiapu Sambiassa	10 000	27 000
#100542	Lukutaitoa naisille Afrikassa	40 000	207 000
	Yhteensä	90 000	393 000

Suomen Pipliaseura ry

Markku Kotila
Toiminnanjohtaja

Antti Siukonen
Seurakuntapalvelun johtaja

Liite:

Tilinpäätös ja vuosikertomus: <https://www.piplia.fi/suomen-pipliaseura/talous-ja-vuosikertomukset/>